

ПРОГРАМА

КУРСУ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

«ПСИХОЛОГ/ФАХІВЕЦЬ З ГОТОВНОСТІ ДО ВІЙСЬКОВИХ ВИКЛИКІВ»

2 0 2 5

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН КУРСУ

ФОРМАТ

ТРИВАЛІСТЬ: 1 КРЕДИТ ECTS (30 ГОД)

МЕТОДИ: ЛЕКЦІЇ, ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ, КЕЙС-МЕТОДИ,
ГРУПОВЕ ОБГОВОРЕННЯ

№	Опис	Кількість годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота (консультації)
1	Основи військової психології	4	2	-	2
2	Практика кризового консультування	8	2	2	4
3	Стрес-менеджмент	4	1	1	2
4	Психосоціальна реабілітація	10	2	2	6
5	Лідерство та комунікація для готовності надання психологічної підтримки	4	1	1	2
	Разом	30	8	6	16

ЗМІСТ КУРСУ

ТЕМА 1. ОСНОВИ ВІЙСЬКОВОЇ ПСИХОЛОГІЇ

Психологічні аспекти військової служби. Визначення та ролі військової психології. Специфіка психічних навантажень військовослужбовців.

Вплив бойових дій на психіку військовослужбовців. Визначення та види стресу у військовій службі. Психологічні травми та їх наслідки у практиці.

Основи морально-психологічного забезпечення військових підрозділів. Значення морально-психологічного клімату в підрозділі. Система психологічної підтримки та відновлення у військах.

ЗМІСТ КУРСУ

ТЕМА 2. ПРАКТИКА КРИЗОВОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ (ДОЦЕНТ ТОМАРЖЕВСЬКА І.В.)

Роль психолога у кризових ситуаціях, методи виявлення та діагностики кризових станів. Значення своєчасного діагнозу для ефективного втручання.

Інструментарій надання першої психологічної допомоги. Етапи перебігу кризових станів: адаптація, активізація, критична стадія. Основні техніки: активне слухання, емпатія, підтримка. Розробка та використання плану дій.

Проблемні кейси та їх рішення. Травма та посттравматичний стресовий розлад. Вплив травми на мислення, емоції та поведінку.

Для психологів. Поширені симптоми ПТСР. Основні психотерапевтичні методи лікування ПТСР (КПТ, терапія з фокусом на травмі, десенсибілізація та опрацювання рухами очей (EMDR). Розбір реальних сценаріїв. Стратегії подолання кризових ситуацій у різних контекстах.

Практична складова: дихальні вправи («4-7-8»), квадратне дихання, прогресивна м'язова релаксація, перша психологічна допомога.

ЗМІСТ КУРСУ

ТЕМА 3. СТРЕС-МЕНЕДЖМЕНТ (ВИКЛ. ЧАНЧИКОВ І.К.)

Теоретичні основи стрес-менеджменту. Типи та фактори стресу. Основи психологічної саморегуляції.

Для психологів. Стрес і порушення поведінкової адаптації. Стрес і надійність діяльності. Стрес і здоров'я людини. Поняття «екстремальні умови» та «екстремальність». Абсолютна і відносна екстремальність.

Практика стрес-менеджменту. Техніки релаксації (дихальні вправи, медитація). Вправи для зниження тривоги.

Інструменти самопомоги. Техніки управління стресом (когнітивно-поведінкова терапія). Методи профілактики вигорання.

ЗМІСТ КУРСУ

ТЕМА 4. ПСИХОСОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ (ДОЦ. РАШКОВСЬКА І.В.)

Методи/методики діагностики, інструментарій фахівцю. Огляд методів оцінки психічного стану. Використання анкет та тестів.

Формування нової ідентичності. Підтримка психологічного стану після травматичного досвіду. Психологічні аспекти реінтеграції. Зміна самосприйняття та соціальних ролей.

Методи психологічного відновлення. Проблеми з практики та їх рішення. Огляд методик реабілітації (групова терапія, арт-терапія). Практичні аспекти роботи з постраждалими. Тілесні техніки. Вправи на заземлення.

Помежеві стани. Кейси координації постраждалого з медичним персоналом

Для психологів. Особливості роботи з пацієнтами у критичних станах. Співпраця між психологами і медиками.

ЗМІСТ КУРСУ

ТЕМА 5. ЛІДЕРСТВО ТА КОМУНІКАЦІЯ ДЛЯ ГОТОВНОСТІ НАДАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ

Основи лідерства у кризових ситуаціях. Роль лідера у підтримці психологічно стабільного стану. Стратегії ефективного управління під час криз. Виклики та практики їх подолання.

Ефективна комунікація в кризових ситуаціях. Методи встановлення емоційного контакту. Інструменти побудови довірливих відносин. Комунікаційні бар'єри та помилки під час надання психологічної підтримки.

Форми контролю: виконання завдань, пов'язаних із змістом модуля і (або) захист авторського професійного досвіду.